



SOSIAALINEN OIKEUDENMUKAISUUS JA KESTÄVÄ HYVINVOINTI

Liisa Häikiö

THE BRUNDTLAND COMMISSION IN 1987:

27. Humanity has the ability to make development sustainable to ensure that **it meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs.** The concept of sustainable development does imply limits (...) But technology and social organization can be both managed and improved to make way for a new era of economic growth. The Commission believes that widespread poverty is no longer inevitable. Poverty is not only an evil in itself, but **sustainable development requires meeting the basic needs of all and extending to all the opportunity to fulfil their aspirations for a better life.** A world in which poverty is endemic will always be prone to ecological and other catastrophes.

28. **Meeting essential needs** requires not only a new era of economic growth (...) poor get their fair share of the resources required to sustain that growth. **Such equity would be aided by political systems that secure effective citizen participation in decision making and by greater democracy in international decision making.**

29. Sustainable global development requires that **those who are more affluent adopt life-styles within the planet's ecological means** - in their use of energy, for example. (...)

30. **Yet in the end, sustainable development is not a fixed state of harmony, but rather a process of change in which the exploitation of resources, the direction of investments, the orientation of technological development, and institutional change are made consistent with future as well as present needs.** We do not pretend that the process is easy or straightforward. Painful choices have to be made. Thus, in the final analysis, sustainable development must rest on political will.

GLOBALI PROSESSI

The Earth Summit Rio 1992: Agenda 21 sis. Paikallisagenda 21

FOLLOW UP KOKOONTUMISET

- Rio+5: Ei edistystä
- Rio+10: Kumppanuudet Post Millenniums tavoitteiden saavuttamiseksi
- Rio+20: 2030 Agenda (SDGs) + ilmastopimus COP21

2030 Agenda: New York 2015

UN Secretary-General Ban Ki-moon (UN 2015):

“The 17 Sustainable Development Goals are our shared vision of humanity and a social contract between the world’s leaders and the people. (...) They are a to-do list for people and planet, and a blueprint for success.”

Brundtlandin Komission vuonna 1987 esittämät ajatukset ovat edelleen ajankohtaisia

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET



IHMISTEN HYVINVOINTI

Hyvinvoinnin
toteutuminen:

- * Tarpeet ja käsitykset
- * Objektiivuus ja subjektiivisuus

Hyvinvoinnin
tuottaminen:

- * Poliitikot ja ideologiat
- * Käytännöt ja toimintatavat
- * Talous ja sosiaalisuus

HYVINVOINTI- VALTIO



MUUTTUVA HYVINVOINTI



MAAILMAMME 2030

EKOLOGINEN

Saastuttaja maksaa

tai

Ekologinen asenne

Valtavirtaa

SOSIAALINEN

Enemmän yhteisvastuuta

KESTÄVÄ
KEHITYS

PITKÄAIKAIS-
TYÖTTÖMÄT

TALOUDELLINEN

Kohtuuntalous

MARKKINAT
(EI MAARAUVASSA
ASEMASSA)

VALTIO
(MAHDOLLISTAJA)

KANSALAIS-
YHTEISKUNTA
(PÄÄOSASSA)

Kestävän kehityksen ajattelu on poikinut erilaisia osallistuvan kaupunkisuunnittelun menetelmiä sosiaalisten, taloudellisten ja ympäristöön liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi

- Paikallisagenda 21 suunnitteluprosessit
- Porto Alegressa osallistuvan budjetoinnin toimintamalli

OSBU: PAIKALLINEN MALLI, GLOBAALI TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Osallistuva budjetointi kehittyi Brasilian Porto Alegreassa (1987)

- köyhien asuinalueiden asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen, kansalaisten ja asuinalueiden välisen eriarvoisuuden poistaminen, korruption ja läheisten suosinnan kulttuurin muuttaminen
- Radikaalimalli yhteiskunnan resurssien jakamiseen

Maailman Sosiaalifoorumi, Maailmanpankki, OECD, EU ja YK ovat kukin nostaneet sen kaupunkipolitiikan hyväksi käytännöksi

Levinnyt ympäri maailman, erityisesti Eurooppaan

- Tavoitteet ja toimintatavat monimuotoistuneet

SUOMESSA ON MUUTAMIA KOKEILUJA

Kuntalaki 2015, 22§:

- Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti [...] järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun.

Hallituksen esityksessä keskeisenä keinona talouden suunnitteluun osallistumisen edistämiseksi on mainittu osallistuva budjetointi

JOTAIN UUTTA, JOTAIN VANHAA

Osallistuvan budjetoinnin toteuttaminen erilaisissa paikoissa ja prosesseissa tuo esiin sen, että paikalliset ja kansalliset kontekstit vaikuttavat vahvasti menetelmän toteuttamiseen

Osallistumisen ja ajattelun mallit ei vain leviä paikasta toiseen vaan muuntuvat ja moninaistuvat kun ne käännetään konteksteissa toiseen

MUUTOKSIA?

Radikaalista demokratiasta ja dialogisesta pedagogiikasta, hallintoinstituutioiden muuttamisesta ja heikossa yhteiskunnallisessa asemassa olevien ihmisten toimintamahdollisuuksien lisäämisestä

KOHTI

globaalin (uus)liberaalin hallintaa ja julkisen vallan tehostamista

ONKO: sosiaalisen oikeudenmukaisuuden idea on hävinnyt ja osallistumisesta on tullut tehokkuutta tavoittelevan hallinnon työkalu?

TÄTÄ

**OLEMME TARKASTELLEET JANUKSEN
TEEMANUMERON ARTIKKELISSA
JARKKO SALMISEN KANSSA**

<p>OSALLISTUVA BUDJETOINTI, Porto Alegre</p>	<p>OSALLISTUVA BUDJETOINTI, Tampereen Tesoma</p>
<p>Toimintamalli pyrki vahvistamaan osallistujien toimintaa yhteiseen hyvään pyrkivinä kansalaisina ja huomioimaan erityisesti yhteiskunnallisesti heikossa asemassa olevat asukkaat</p>	<p>Toimintamalli pyrki Tesomasta kiinnostuneiden yksilöllisten tarpeiden huomioimiseen. Asukkaat korostivat asukkaiden välisiä Tesoman sisäisten alueiden mukaisia eroja.</p>
<p>Toisiaan täydentäviä, kollektiiviseen osallistumiseen perustuvia toimintatapoja eriarvoisuuden huomioimiseksi resurssien jaossa.</p>	<p>Prosessimaisesti etenevät työpajat, joihin yksittäiset asukkaat ja suunnittelijat osallistuivat resurssien käyttämiseksi Tesomajärven virkistysalueen kehittämiseen.</p>
<p>Sosiaalinen oikeudenmukaisuus merkitsee erityisesti sitä, että rahat ja resurssit kohdentuvat aiempaa paremmin kohteisiin, jotka hyödyttävät köyhiä alueita. Perustarpeiden huomioiminen päätöksenteossa</p>	<p>Sosiaalinen oikeudenmukaisuus merkitsee erityisesti sitä, että resurssit käytetään asukkaiden tarpeet huomioiden sekä sitä, että resurssit jakautuvat tasapuolisesti Tesoman sisäisten alueiden välillä. Paikallisuuden huomioiminen päätöksenteossa.</p>

SOSIAALINEN OIKEUDENMUKAISUUS JA KESTÄVÄ HYVINVOINTI

- * Globaali tavoite, mutta paikallisesti se ei ole vain yhdenlaista tapaa saavuttaa sitä
- * Myös paikalliset käsitykset voivat poiketa toisistaan
- * Yhteiskunnan eriarvoistuessa (ei vain taloudellisesti vaan mahdollisuuksien osalta) sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tavoitteen kietominen osallistumiseen olisi tärkeää